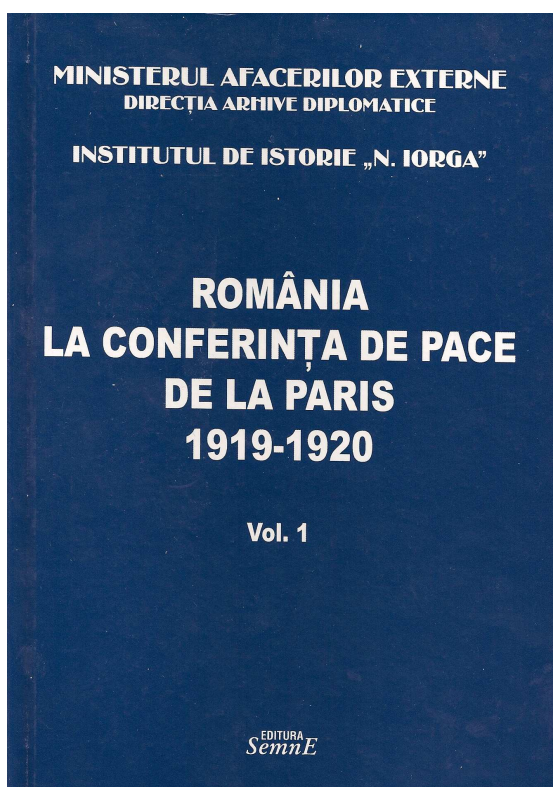

**MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE
DIRECȚIA ARHIVE DIPLOMATICE
INSTITUTUL DE ISTORIE „N. IORGA”,
Ediție de DUMITRU PREDA, IOAN CHIPER și ALEXANDRU
GHIȚĂ
„ROMÂNIA LA CONFERINȚA DE PACE DE LA PARIS 1919-1920
VOL. 1”, București, Editura SEMNE, 2010**

Anul 2010 a fost rodnic pentru istoricii români, care au publicat câteva sute de cărți, multe dintre acestea de o certă valoare. Problematika abordată a vizat toate epocile istorice, dar mai ales cea modernă și cea contemporană. Alături de istoricii de “vârsta a treia” și de cei deja consacrați s-au afirmat tineri care abia și-au susținut teza de doctorat.

Realizările istoriografice demonstrează că există un efort de scriere a istoriei pe bază de documente, deși unii continuă să clameze că nu s-a realizat mai nimic în acest domeniu și nici șanse reale nu ar exista. După ce au eșuat în

tentativa lor de a bloca apariția Tratatului de Istoria României, pentru a-și promova propriile “opere”, au instalat un adevărat “baraj mediatic” asupra celor mai valoroase lucrări de istorie.

ROMÂNIA LA CONFERINȚA DE PACE DE LA PARIS. 1919-1920. DOCUMENTE DIPLOMATICE, vol. 1 (1 decembrie 1918 - 28 iunie 1919). EDIȚIE DE DUMITRU PEDA, IOAN CHIPER ȘI ALEXANDRU GHIȚĂ, București, Editura SEMNE, 2010, 623 p.

În 1991 a avut loc la Ministerul de Externe o întâlnire cu mai mulți istorici, la care s-a hotărât începerea acțiunii de cercetare a arhivelor și elaborarea Corpusului de Documente Diplomatice a României. S-au stabilit coordonatorii de volume și autorii, după care s-a pornit la lucru. Dar, ca urmare a schimbărilor de la conducere Ministerului, activitatea a fost oprită, pentru ca nu cumva această operă să fie legată de numele fostului ministru. În aceste condiții, câțiva istorici de la Direcția Arhive Diplomatice și de la Institutul de Istorie “N. Iorga” au decis să publice volume tematice, în rândul cărora se înscrie și lucrarea de față.

După studiul introductiv, nota asupra ediției și lista documentelor, toate în limbile română, engleză și franceză, urmează 528 documente provenind din Arhiva Ministerului de Externe al României. Primul dintre acestea este Rezoluția Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia, din 1 Decembrie 1918, iar ultimul telegrama delegației române la Conferința de Pace de la Paris către Ministerul Afacerilor Străine al României privind semnarea Tratatului de Pace între Puterile Aliate și Asociate și Germania.

Documentele evidențiază lupta diplomatică a delegației, condusă de Ion I. C. Brătianu, pentru recunoașterea actelor de Unire a Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei cu România, evoluția relațiilor cu vecinii, mai ales cu Rusia Sovietică și cu Ungaria bolșevizată, precum și cu liderii Marilor Puteri, care DECIDEAU SOARTA LUMII DUPĂ PRIMA CONFLAGRAȚIE MONDIALĂ.

Autorii, cunoscuți pentru acribia și profesionalismul lor, au introdus 361 note explicative în subsol, o anexă cuprinzând calendarul din lunile DECEMBRIE 1918 - IUNIE 1919, precum și un indice de nume și al principalelor materii.

Astfel, istoriografia românească s-a îmbogățit cu o lucrare valoroasă, apărută cu sprijinul Ligii Culturale pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni.

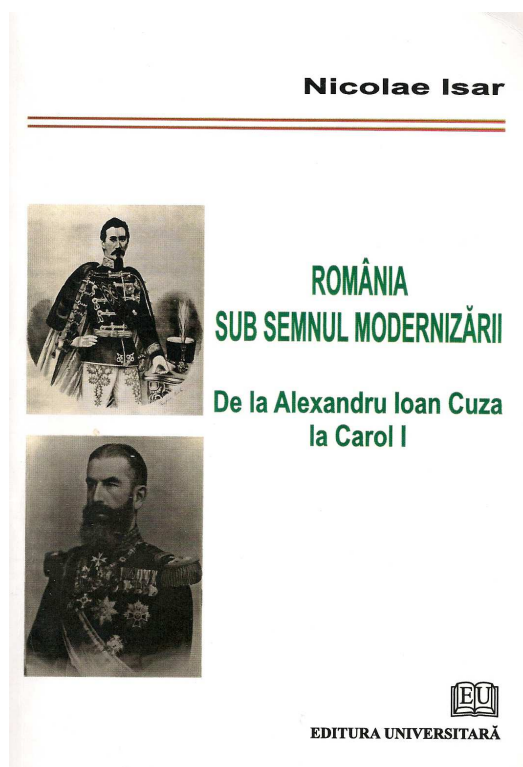
Nicolae ISAR, ROMÂNIA SUB SEMNUL MODERNIZĂRII. DE LA ALEXANDRU IOAN CUZA LA CAROL I, București Editura Universitară, 2010, 335 p.

Nicolae Isar face parte din rândul istoricilor care și-au consacrat întreaga viață cercetării și scrierii istoriei, precum și transmiterii cunoștințelor către tineretul studios. Reputat specialist în istoria modernă a României, Nicolae Isar a adus contribuții esențiale privind învățământul, cultura, ideologia, instituțiile, precum și rolul unor personalități politice în promovarea interesului național.

În anul 2001 a publicat primul său curs universitar de istoria modernă a românilor, urmat de alte ediții, care au vizat întreaga perioadă, de la 1770 la 1918. Autor a 31 cărți și a peste 100 de studii, Nicolae Isar ne propune o analiză comparativă a domniei lui Alexandru Ioan Cuza cu cea a lui Carol I, sub aspectul acțiunilor vizând modernizarea României.

O asemenea analiză se impune, mai ales că, după 1989, s-a înregistrat o tendință de ocultare a realizărilor din timpul lui Cuza și o exacerbare a celor din vremea lui Carol I. În fapt, se repetă situația de după 1866, când politicienii, pentru a justifica actul de la 11 februarie, pe care N. Iorga l-a numit “o murdară conspirație de palat”, căutau să-l elimine din conștiința publică pe domnitorul Unirii și să-l impună pe Carol I de Hohenzollern Sigmaringen.

Profesorul Isar a inclus în finalul cărții sale o Addenda, intitulată: “Domniile lui Alexandru I. Cuza și Carol I în viziunea lui Mihai Eminescu”, în care apreciază: “Este ușor de imaginat că în această atmosferă impusă de Putere a vorbi și mai ales a scrie de domnitorul Cuza, altfel decât a-l denigra, în ciuda unui drept cetățenesc înscris în textul Constituției, se constituia într-un act de curaj și

Eminescu a dovedit nu numai un asemenea veritabil curaj, merit să irite oficialitatea, ci și o veritabilă responsabilitate civică, sfidând acest boicot al lumii politice și încercând să contribuie - în limitele care-i erau date - la înlăturarea unei nedreptăți istorice”.

În fond, Cuza a aplicat programul revoluționarilor de la 1848, iar Carol I a continuat procesul de modernizare demarat de înaintașul său pe tronul României. Evident, Carol I a avut avantajul celei mai lungi domnii din istoria României (48 de ani). Dacă s-ar lua în calcul ce a realizat Cuza în cei șapte ani, cu primii ani (1866-1872) de domnie a lui Carol I, atunci aprecierile vor fi și mai concludente.

La scara istoriei rămân faptele, iar acestea arată că în anii 1866-1914, România a făcut progrese considerabile pe calea modernizării, în toate domeniile (economic, social, politic, cultural, științific, urbanistic etc.), și-a cucerit independența, a dobândit un autentic prestigiu internațional.

Cartea lui Nicolae Isar impresionează prin ampla documentare, fapt dovedit și de masiva listă bibliografică (36 pagini), prin claritatea stilului și prin judecățile de valoare judicioase, specifice istoricului conștient de uriașa sa responsabilitate civică.

Prof. univ. dr. NICOLAE ISAR s-a născut în anul 1937, în orașul Slănic-Prahova. Absolvent al Facultății de Istorie a Universității din București în anul 1962, apoi cadru didactic în această facultate, parcurgând toate treptele universitare, de la preparator la profesor titular (în 1995). Doctor în istorie din 1973, conducător de doctorate din 1997. Profesor consultant din octombrie 2007.

Specialist în istoria modernă a Românilor, având ca direcții prioritare de cercetare istoria învățământului și culturii, istoria instituțiilor etc.

Este laureat a două premii științifice ale Academiei Române: „N. Iorga”, 1985; „N. Bălcescu”, 1993.

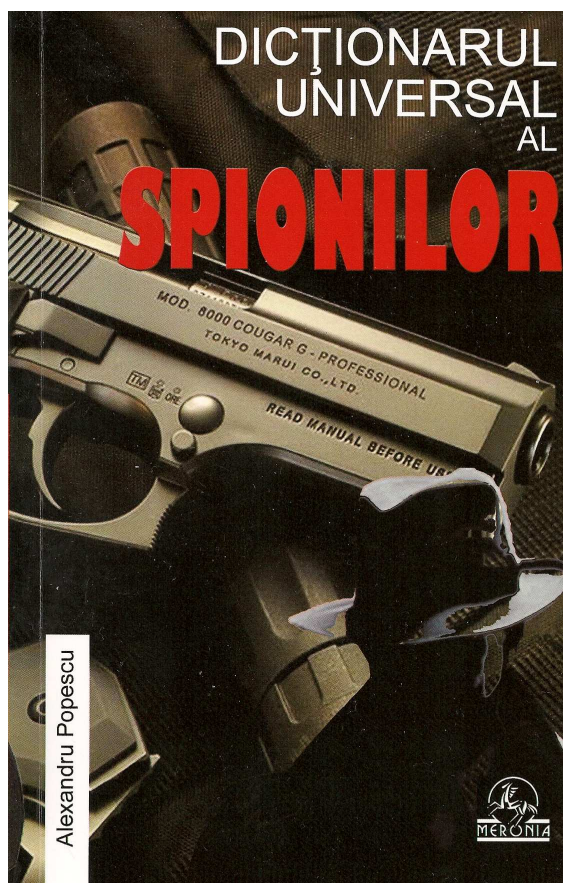
A publicat de-a-lungul timpului 30 de cărți și peste 100 de studii și articole științifice în reviste de specialitate. Dintre cărți amintim:

- *Publiciștii francezi și cauza română (1854-1859)*, 1991 (Premiul N. Bălcescu al Academiei Române pe anul 1993);
- *Școala națională de la Sf. Sava și spiritul epocii (1818-1859)*, 1994;
- *Principatele Române în epoca Luminilor (1770-1830)*, 1999 și 2005;
- *Istoria modernă a Românilor. I (1774-1848)*, 2001 și 2005;
- *Istoria modernă a Românilor. Edificarea statului național (1848-1866)*, 2002;
- *Istoria modernă a Românilor. II. (1848-1878)*, 2003 și 2005;
- *Sub semnul romantismului. De la domnitorul Gh. Bibescu la scriitorul Simeon Marcovici*, 2003;
- *Cultură națională și spirit european. De la școala lui Gheorghe Lazăr la Universitatea din București (1818-1864)*, 2004;
- *Principatele Române de la 1821 la 1848. Sub semnul renașterii naționale*, 2004;
- *Mărturii și preocupări franceze privitoare la Români. Secolele XVIII-XIX*, 2005;
- *Din istoria generației de la 1848. Revoluție, exil – destin istoric*, 2006;
- *Istoria modernă a românilor (1774/1784-1918)*, 2006;
- *Sub semnul Luminilor. Figuri din epoca de la 1821*, 2006;
- *Relațiile Stat-Biserică în România modernă (1821-1914)*, 2007;
- *Doctrina și legislația junimist-conservatoare în dezbaterile Parlamentului român. (1891-1895)*, 2007;
- *Nicolae Iorga în apărarea memoriei domnitorului Alexandru Ioan Cuza*, 2007;
- *Revoluția de la 1848 în Țările Române. Cu un studiu privind personalitatea lui N. Bălcescu în viziunea lui N. Iorga*, 2008;
- *Din istoria politică a Principatelor Române. De la Fanarioți la Domniile naționale (1774-1829)*, 2008;
- *De la ortodoxie la renaștere națională. Viața și opera lui Eufrosin Poteca (1787-1858)*, 2008.
- *Mari români în viziunea lui Nicolae Iorga*, 2009

www.editurauniversitara.ro

**ALEXANDRU POPESCU, DICȚIONARUL UNIVERSAL AL
SPIONILOR, București, Editura Meronia, 2010, 285 p. + 8 planșe.**

Alexandru Popescu, absolvent al Facultății de Istorie, Universitatea București, a lucrat în diplomație, dar și în domeniul cercetării științifice. A publicat peste 20 de cărți, vizând istoria României și cea universală, dar ales serviciile secrete, spionajul, relația dintre diplomați și spioni.

După ani de muncă, a elaborat acest dicționar universal al spionilor, cuprinzând 660 nume, din toate timpurile (din antichitate și până în zilele noastre), de pe toate meridianele (și continentele).

Unele sunt nume bine cunoscute, altele constituie o adevărată surpriză, mai ales cele din domeniile științei, culturii și artelor.

Avem în vedere spioni cu performanțe excepționale, cărora li s-au dedicat studii și chiar monografii, precum Edward Boxshall (agent britanic), Mihai Caraman (agent român) Edith von Coler (agentă germană), Anatoli Golițîn (agent

sovietic), Ryszard Kuklinski (ofițer polonez), Andrew Lee (spion american), Hiroshi Oshima (agent japonez), Ivor Porter (agent englez), Samil Sharaf (spion egiptean), Richard Sorge (spion sovietic).

Dintre oamenii de știință, menționăm pe istoricul român Aurel Decei (agent), fizicianul sovietic Ghenadi Zaharov (agent), fizicianul italian Bruno Pontecorvo (spion atomic).

Interesante sunt fișele consacrate scriitorilor, din rândul cărora distingem pe românul Nicolae Milescu Spătarul (cărturar, diplomat, agent pentru Rusia), britanicul Ian Lancaster Fleming (agent, creatorul personajului James Bond), Ernest Hemingway (agent ocazional pentru SUA, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură).

Spectaculoase sunt informațiile despre artiste de renume, precum Marlene Dietrich (agentă pentru SUA), Mata Hari (spioană pentru Germania), sau Maria Tănase (agentă pentru mai multe informații secrete).

Nu mai puțin interesante sunt datele privind activitatea celebrului Giovanni Giacomo Casanova, spion, ocultist, scriitor și specialist în “arta seducției”.

Domnul Alexandru Popescu stăpânește pe deplin informațiile adunate din sute de enciclopedii, dicționare, istorii ale spionajului, lucrări de sinteză, lucrări tematice, monografii, memorii, precum și de pe Internet.

Remarc grija pentru nuanțe, cei incluși fiind trecuți într-o grilă de exigențe, rezultată din activitatea lor concretă: spion, agent, defector, informator, șef de rețea, presupus agent, presupus colaborator, agent de influențare, agent dublu, “spion atomic”.

Un glosar clarifică termenii utilizați, iar lista de agenții, servicii de spionaj și de contraspionaj, permite cititorului să se orienteze în noianul de date cuprinse în această excelentă lucrare. Remarc indicele de nume, precum și cele 48 fotografii, reprezentând personaje din această carte, precum Josephine Baker, Martha Bibescu, Mihai Caraman, Giacomo Casanova, Marlene Dietrich, Ernst Hemingway, Oleg Kalugin, Andre Malraux, Mata Hari, Robert Oppenheimer, Ion Mihai Pacepa, Mircea Răceanu, Richard Sorge, Talleyrand, Maria Tănase, Liviu Turcu, Voltaire, Raoul Wallenberg ș.a.

Domnul Alexandru Popescu oferă un instrument de lucru extrem de util și instructiv în același timp pentru toți cei interesați de un domeniu extrem de subtil spectaculos al activității umane.

